

08.09.2015.

Informācija medijiem

Jauniešiem trūkst iespēju praktiski iepazīt profesijas un darba tirgu

Sarunas ar dažādu profesiju pārstāvjiem, prakse vai vasaras darbs, pēc jauniešu domām, ir labākie veidi, kā iepazīt nākotnes nodarbošanos, tomēr realitātē jauniešiem joprojām trūkst praktisku iespēju vai pašiniciatīvas šīs iespējas izmantot, secināts Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) veiktajā aptaujā.

Jaunieši norāda, ka lielākoties jeb 40% gadījumu informāciju par interesējošām profesijām viņi uzzina attālināti un teorētiski, lasot informāciju un profesiju aprakstus dažādos avotos. Vienlaikus vairākums jauniešu (77%) domā, ka labākais veids, kā iepazīt profesijas, ir aprunāties ar konkrētu profesiju pārstāvjiem klātienē, doties praksē vai strādāt vasaras darbu, kā arī apmeklēt uzņēmumus un redzēt, kā norit ikdienas darbs dažādās profesijās.

Praktiska profesiju iepazīšana dzīvē tomēr nenotiek tik bieži, kā paši jaunieši to vēlētos. Tendence rāda, ka tikai 18% gadījumu jauniešiem, turklāt biežāk tieši puisēm, ir bijusi iespēja doties praksē vai pa vasaru strādāt kādā uzņēmumā. Starp jauniešu izmantotajām iespējām ir bijusi arī "Ēnu diena" (16%), taču tikai katrs desmitais ir iztaujājis interesējošās profesijas pārstāvjus. Tāpat aptauja liecina, ka jauniešiem trūkst pašiniciatīvas un motivācijas interesēties par savu nākotnes profesiju – pietkā daļa par to nemaz nedomā un nezina, par ko vēlas kļūt.

"Aptaujā iegūtie dati vedina domāt, ka jauniešiem trūkst praktisku iespēju apjaust darba pasaules realitāti klātienē mācību laikā," norāda VIAA Informācijas un karjeras atbalsta departamenta direktore Aleksandra Joma, "tāpēc skolās būtu nepieciešams arvien vairāk rūpēties par karjeras izglītības pasākumu integrēšanu mācību procesā, kas jauniešiem ļautu pakāpeniski apgūt savas karjeras vadības prasmes, tas ir, spēju izvērtēt savas intereses un prasmes, iegūt informāciju un saprast, kur un kā tās varētu pielietot dzīvē. Paralēli mācību procesam jauniešiem nepieciešamas arī dažādas ārpusklases aktivitātes, kas klātienē palīdz iepazīt darba pasauli. Lai rosinātu jauniešus interesēties par tālākās izglītības un karjeras virziena izvēles jautājumiem, mēs oktobrī jau ceturto gadu pēc kārtas sadarbībā ar pilsētu un novadu izglītības pārvaldēm organizēsim Karjeras nedēļu, kuras laikā notiks virkne pasākumu jauniešiem gan skolās, gan ārpus tām ar mērķi iepazīt daudzveidīgo darba pasauli un dažādās profesijas."

Kā rāda aptaujas dati, 68% jauniešu kā būtiskāko profesijas izvēlē norāda nepieciešamību saprast, kas viņus interesē, un apzināties savas spējas. Tajā pašā laikā 51% gadījumu jaunieši norāda, ka interesants un aizraujošs darbs viņiem šķiet vissvarīgākais faktors darbā un profesijā, otrajā vietā pēc svarīguma ierindojot

atalgojumu, un tikai trešajā vietā (29% gadījumu) - iespēju darbā pielietot savas zināšanas un talantus. Tas liecina, ka par darbā gaidāmo ikdienu, rutīnu un atalgojumu ar jauniešiem jārūnā jau tad, kad viņi vēl tikai izvēlas profesiju, lai vēlāk nav jāpiedzīvo vilšanās.

Aptauju par karjeras un profesijas izvēli VIAA veica 2015.gada augustā portālā *Draugiem.lv*, anketējot 1064 jauniešus vecumā no 14 līdz 19 gadiem. Plašāks ieskats veiktajā aptaujā pieejams šeit: https://infoqr.am/viaa_aptauja_2015.

Par Karjeras nedēļu 2015

Karjeras nedēļa ir pasākumu cikls, kura laikā jauniešiem ir iespēja iepazīt un plānot savu nākotnes nodarbošanos, tikties ar dažādu profesiju pārstāvjiem, apmeklēt uzņēmumus un karjeras konsultācijas. Tāpat jaunieši var piedalīties radošajās darbnīcās un konkursos, kā arī laimēt balvas. Šogad Karjeras nedēļas vadmotīvs ir "Atver profesijas durvis!", galveno uzmanību veltot nākotnes profesijas iepazīšanai radošā un atraktīvā veidā.

Karjeras nedēļu no 12. līdz 16.oktobrim organizē VIAA sadarbībā ar Latvijas pilsētu un novadu pašvaldībām un izglītības pārvaldēm. To atbalsta Eiropas Komisijas programma *Erasmus+* Karjeras konsultēšanas un informācijas tīkla *Euroguidance* ietvaros.

Šogad Karjeras nedēļa norisināsies vienlaikus 19 Latvijas pilsētās un novados: Rīgā, Cēsīs, Jelgavā, Jēkabpilī, Gulbenē, Kuldīgā, Liepājā, Ventspilī, Rojā, Rēzeknē, Daugavpilī, Valmierā, Alūksnē, Saldū, Ogrē, Lielvārdē, Talsos, Dagdā un Preiļos.

Pasākumu programma šajās pilsētās un novados pieejama interneta vietnē www.viaa.gov.lv/karjeras_nedela.

Papildu informācija:

Kristīne Keiča

VIAA Komunikācijas un programmu publicitātes nodaļas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Tālr.: 67785461, 28628088, e-pasts: kristine.keica@viaa.gov.lv

Lita Grafa,

Hauska & Partner

Karjeras nedēļas 2015 komunikācijas konsultante

Tālr.: 67821691, 25435544; e-pasts: lita.grafa@hauska.com

